

## Sammanfattning av Energistrategi för Knivsta kommun samt handlingsplan för 2011-2014

Vi står inför en utmanande energiomställning till ett samhälle som inte är beroende av fossila bränslen. Med denna energistrategi vill Knivsta kommun starta en utveckling som gör vårt samhälle mindre sårbart för denna omställning och som skapar förutsättningar för en grönare energiframtid.

Genom att agera nu, medan vi har goda förutsättningar för det, kan vi klara en omställning till ett energieffektivt och miljövänligt samhälle med fortsatt god välfärd.

Strategin innehåller handlingsplaner som beskriver åtgärder som kommunen åtar sig att genomföra till och med år 2014. Åtgärderna ska prioriteras i kommunens budget och nämndernas verksamhetsplanering inför varje år under denna period. Handlingsplanerna ska revideras senast år 2014.

I det fortsatta arbetet med energistrategin kommer handlingsplanerna att konkretiseras ytterligare, och de inriktningsmål som beskrivs under varje fokusområde kommer att brytas ned i mätbara och tidsatta mål.

### Vision för en grön energiframtid

- Knivsta kommuns invånare har ett starkt lokalt engagemang i energi- och miljöfrågor och är stolta över att kommunen tidigt påbörjade omställningen till ett energieffektivt och miljövänligt samhälle.
- Knivsta är en intressant plats att besöka för dem som vill se lokalt anpassade energilösningar, och i samband med konceptet "Försöksplats Knivsta" visar vi upp demonstrationsobjekt och goda exempel.
- Kommunens invånare reser mindre men upplever mer, och har en god tillgång till arbete, service och nöjen.
- Den väl bevarade och ostörda närnaturen är en källa till glädje och rekreation, inte bara för kommunens egna invånare utan även för besökare och turister.
- Kommunen har dynamiska tätorter och en levande landsbygd, med många lokala näringsverksamheter som förser kommuninvånarna och besökare med lokalt odlad mat, lokalt producerad energi, upplevelser och handel.
- Knivsta har utvecklats till en ännu mer attraktiv kommun för boende och företag där ekonomin, energitryggheten och invånarnas livskvalitet är god, trots stigande energipriser.

## Fokusområde: Transporter

I vår vision så reser invånarna mindre men upplever mer, och har en god tillgång till arbete, service, nöjen och rekreationsmöjligheter. Resor görs i huvudsak med attraktiv och väl fungerande gång- cykel- och kollektivtrafik. Bilanvändandet har minskat och de bilresor som görs sker med olika typer av fordon som drivs av förnyelsebar energi. Många resor har blivit onödiga eller ersatts av kortare resor, eftersom man har en god tillgänglighet till det man önskar på närmare håll än tidigare. Den minskade biltrafiken har även lett till flera positiva effekter som minskat buller, ökad trafiksäkerhet, en förbättrad trivsel och folkhälsa, och de nya resvanorna har skapat fler möten mellan människor.

### Inriktningsmål

- Antalet resor som sker med kollektivtrafiken har fördubblats.
- Bilresor, mätt som antalet kilometer per person, har minskat betydligt.
- Kommunens egna resor sker med fordon som drivs av förnyelsebar energi.

### Handlingsplan år 2011-2014

- Kommunen ska fortsätta att bygga fler cykelvägar, cykelparkeringar och luftpumpstationer.
- Kommunen ska fortsätta att bygga pendlarparkeringar, även utanför tätorterna.
- Kommunen ska fortsätta att leasa personbilar som uppfyller gällande miljöbilskrav till den egna verksamheten samt följa utvecklingen inom elbilar för att gå över till dessa när de uppfyller kommunens krav på trafiksäkerhet och räckvidd.
- Kommunen ska bidra till att alternativa tankställen byggs på strategiska platser inom kommunen, t.ex. i anslutning till pendlarparkeringar.
- Kommunen ska via sin ägarandel i Upplands Lokaltrafik, verka för att en ny resvaneundersökning görs, att tider mellan tåg och bussar anpassas till varandra, att man genom kampanjer marknadsför kollektivtrafiken, samt utreder möjligheten till anropsstyrd kollektivtrafik.
- Kommunen ska erbjuda nyinflyttade och nyanställda ett antal gratisbiljetter på Upplands Lokaltrafik.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer aktivt satsa på närturism och friluftsliv, t.ex. genom en förbättrad turistinformation.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer arbeta för att inrätta kontorshotell med distansarbetsplatser i kommunen.
- Kommunen ska ställa krav på energiprestanda vid upphandling av arbetsmaskiner samt vid driftentreprenader.
- Kommunen ska fortsätta att aktivt verka för att ett dubbelt järnvägsspår byggs mellan Uppsala och Stockholm, samt att en järnvägsstation byggs i Alsike.

## Fokusområde: Byggande och boende

I vår vision har energiåtgången för uppvärmning och drift av byggnader minskat kraftigt. Alla nybyggda hus är energisnåla lågenergihus och invånarna i dessa har en hög energitrygghet. Detta gäller även Knivsta kommun som bland annat har gjort stora besparingar genom insatser för att energieffektivisera kommunens egna lokaler och bostadsbestånd. Bebyggelsen ligger i huvudsak samlad i tätorter och byar vilket ger ett bra underlag för en energieffektiv samhällsservice, kollektivtrafik och kretsloppsanpassade vatten- och avloppslösningar.

### Inriktningsmål

- Alla hus som byggs på kommunalägd mark är minst lågenergihus.
- Energiåtgången i kommunens befintliga lokaler har minskat så att man i snitt uppnår Boverkets krav för nya byggnader.
- Alla nya detaljplaner innehåller en energieffektiv bebyggelsestruktur.

### Handlingsplan år 2011-2014

- Kommunens fastighetsbolag ska öka energibesparingstakten och genomföra fler energieffektiviseringsåtgärder.
- Kommunens och dess fastighetsbolag ska aktivt informera och ge råd om energi, uppvärmning och bra energilösningar vid tomtförsäljning samt tidigt i bygglovsprocessen.
- Kommunen ska ställa höga krav på energiprestanda och kretsloppslösningar då kommunen själv bygger nya hus samt vid försäljning av mark till en exploatör.
- Kommunen ska verka för en energieffektiv bebyggelsestruktur och bra energilösningar i alla nya detaljplaner.
- Kommunen ska ordna en återkommande energimässa för att uppmuntra och inspirera till energismarta lösningar.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer undersöka möjligheten att ordna ett expo med lågenergihus på en strategisk plats i kommunen.
- Kommunen ska undersöka möjligheten att införa lägre kommunala avgifter för dem som väljer att bygga lågenergihus i kommunen.
- Kommunen ska arbeta aktivt med sin energirådgivning och med olika informationskampanjer kopplat till energi.
- Kommunen ska ha en aktiv dialog med fjärrvärmebolagen om priser och framtida utveckling.

## Fokusområde: Lokal energi- och livsmedelsproduktion

I vår vision har Knivsta utnyttjat den fördel man har genom en god tillgång på mark för produktion av både mat och biobränsle och samtidigt närhet till en stor marknad för försäljning av dessa utan långa transporter. Det har även skett en utbyggnad av småskaliga lösningar för biogas, vind- och solenergi, och denna energiproduktion ger goda inkomster till kommuninvånare. Knivsta kommun har i samverkan med andra aktörer utvecklat konceptet "Försöksplats Knivsta" där vi visar upp demonstrationsobjekt och goda exempel på lokalt anpassade energilösningar.

Med hjälp av detta har Knivsta utvecklats till en ännu mer attraktiv kommun för boende och företag med dynamiska tätorter och en levande landsbygd. Här finns många lokala näringsverksamheter som förser kommuninvånarna och besökare med lokalt odlad mat, lokalt producerad energi, upplevelser och handel.

### Inriktningsmål

- En fjärdedel av energin som används i Knivsta produceras lokalt.
- Antalet företag i Knivsta med inriktning mot lokal livsmedelproduktion eller lokal energiproduktion har fördubblats.
- Knivsta är en föregångskommun som visar upp demonstrationsobjekt och goda exempel på lokalt anpassade energilösningar.

### Handlingsplan 2011-2014

- Kommunen ska utvärdera möjligheterna att sätta upp solpaneler på sina fastigheter och installera sådana där det är möjligt.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer utveckla konceptet "Försöksplats Knivsta" genom att inbjuda till att anlägga demonstrationsprojekt för att testa olika typer av lokalt anpassade energilösningar, t.ex. ny teknik för småskalig förnyelsebar energiproduktion eller nya kretsloppslösningar för avloppshantering. Konceptet ska erbjuda ett showroom för företag som utvecklar ny teknik samtidigt som det fungerar som en plattform för att visa upp goda exempel som uppmuntrar och inspirerar besökare till energismarta lösningar.
- Kommunen ska utveckla rådgivning för att underlätta etablering av lokala energilösningar.
- Kommunen ska i samverkan med andra aktörer aktivt delta i regionala projekt på energiområdet t.ex. "Uppsala energy initiative" och "Energihuset Uppsala".
- Kommunen ska undersöka möjligheterna att uppföra en egen anläggning för att utvinna biogas av matavfall, avloppsslam, gödsel, m.m., gärna i samverkan med kringliggande kommuner.
- Kommunen ska anordna regelbundet återkommande marknadsplatser för lokalt producerade livsmedel samt förenkla villkoren för torghandel.
- Kommunen ska inom ramen för lagen om offentlig upphandling och i så stor utsträckning det är möjligt, handla från lokala livsmedelsproducenter.
- Kommunen ska bevara och utveckla befintliga koloniområden.
- Kommunens ska i samband med kommunens framtida VA-planering verka för återvinning av fosfor och kväve för återföring till jordbruk.